

Urho Vihriälällä ja Aleksi Vesiaholla (oik.) ei ole akuutteja murheita opintojensa suhteen. He ovat kuitenkin huomanneet kuinka paljon vaativampaa lukio-opiskelu on verrattuna peruskouluun. Urho kertoo oppineensa lukiossa järjestelmällisyyttä ja asioiden aikatauluttamista. Se auttaa ajoittaisen työsuman purkamisessa.

Huolet painavat monia lukiolaisia

Valtakunnallisen lukiolaisbarometrin mukaan opiskelu koetaan henkisesti raskaaksi ja oppimisvaikeudet ovat lisääntyneet. Muuramen lukion rehtori Aki Puustinen kertoo, että opiskelijoita tuetaan monin tavoin.

Lukiolaisten opintoja, arkea ja tulevaisuudennäkymiä summaava lukiolaisbarometri julkistettiin tänä syksynä kolmannen kerran. Lukiolaisten liitto on tuloksista huolissaan: barometri paljastaa voimakasta lukiokoulutuksen polarisointumista, eli hyvin ja huonosti pärjävien välinen ero on kasvanut.

Opiskelijoiden arvio omasta jaksamisesta ja oppimisesta on hieman kohentunut koronapandemian ajoista, mutta

parannus ei ole kovinkaan suuri. Barometrin mukaan 59 prosenttia lukiolaisista kokee opiskelun olevan henkisesti raskasta, siinä missä kaksi vuotta sitten vastaava luku oli 63 prosenttia.

- Näyttää siltä, ettei lukiolaisten hyvinvointi ole kohentunut pandemian jälkeisen toivotulla tavalla. Moni lukiolainen voi hyvin, mutta olen todella huolissani lukiolaissukupolven jakautumisesta hyvinvointiin ja pahoinvointiin nuoriin, poh-

tii Lukiolaisten liiton puheenjohtaja August Kiattrakoolchai.

Lukio mukautuu tuen tarpeeseen

Mittaustuloksista ei ole erotettavissa oppilaitoskohtaisia tietoja. Muuramen lukion rehtori Aki Puustinen allekirjoittaa kuitenkin tulokset. Valtakunnalliset trendit näkyvät Muuramessakin.

Jatkuu sivulla 3

SOITIN JYLHÄLTÄ JOULUN SÄVEL!

SOITTAMALLA ILOA JOULUUN!

Ukulelet ja kitarat alk. 39 €
Kosketinsoittimet alk. 59 €

Joulukuun ajan kahvi- ja glögitarjoilu.
Tervetuloa mukaville ostoksille!

Tervetuloa täyden palvelun Muuramelaiseen soitinliikkeeseen!
Korvenkyläntie 42, 40950 Muurame
Avoinna joulukuussa ma-pe 10-18, la 10-15, su 12-16
Puh. 040 587 9721
www.soitinjylha.fi

Soitin Jylhä

Rauhallista joulua ja hyvää uutta vuotta 2025!

Osuuspankin omistaja-asiakkaana saat myös vuonna 2025 päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksua.

Lue lisää op.fi/omistaja-asiakkuus

Meillä on jotain yhteistä.

Kastetut: Jadelina Maria Amanda Puustelli

Kuolleet: Anja Annikki Sormunen 95 v., Kirsti Kaarina Saarinen 93 v., Raimo Tapani Eronen 83 v.

Kirkkoherranvirasto avoinna ma ja ke klo 9–12. Os. Sanantie 5 (uusi Srk-koti, alakerta). Puhelinpalvelu ma-to klo 9–12, p. 045 2637 929, virasto.muurame@evl.fi

JUMALANPALVELUKSET

HUOM. Sunnuntaimessun alkamisaika on nykyään klo 11!

Su 22.12. klo 11 Messu. Herran syntymä on lähellä. Myllykoski, Laiho.

Ti 24.12 klo 14 Perheiden joulukirkko. Myllykoski, Laiho.

Ti 24.12. klo 16 Jouluaaton sanajumalanpalvelus. Lupaukset täyttyvät. Myllykoski, Laiho. Musiikissa mukana Johanna ja Aapo Tähkää.

Ti 24.12. klo 21 Jouluyön messu. Myllykoski, Lamminmäki, Laiho. Musiikissa mukana Elias Nyman.

Ke 25.12. klo 11 Joulupäivän sanajumalanpalvelus. Sana tuli lihaksi. Myllykoski, Lohiniva, Laiho.

To 26.12. klo 11 Tapaninpäivän messu. Kristuksen todistajat. Viljasjärvi, Laiho.

Su 29.12. klo 11 Messu. Pyhä perhe. Viljasjärvi, Valjus.

Ke 1.1. klo 11 Uudenvuodenpäivän messu. Jeesuksen nimessä. Viljasjärvi, Karjalainen.

Su 5.1. klo 11 Messu. Herran huoneessa. Viljasjärvi, Karjalainen.

Ma 6.1. klo 11 Loppiaismessu. Jeesus, maailman valo. Myllykoski, Karjalainen.

Su 12.1. klo 11 Vauvakirkko. Kasteen lahja. Myllykoski, Karjalainen.

Su 12.1. klo 16 Air-messu seurakuntakodilla. AIR-messut ovat yhteisöllistä vapaaehtoisvoimin toteutettua seurakuntatoimintaa, johon kaikki ovat lämpimästi tervetulleita mukaan. Messut ovat musiikillisia ja rentoja. Yli 3 v. lapsille on toiminnallinen AIR-kerho. Messua ennen ja sen jälkeen on mahdollisuus rukouspalveluun. Ovet aukeavat klo 15.15, jolloin tarjolla runsaat iltapäiväkahvit ja seurustelua. **TULE ROHKEASTI MUKAAN, YLLÄTYT ILOISESTI!**

DIAKONIA

Ke 15.1. klo 12–14 Lähimmäisen kamarin emäntä- ja isäntäkokous srk-kodilla (Sanantie 5). Ruokailu, täyttekakkukahvit ja sovimme kevään vuorot. Jos olet kiinnostunut tulemaan mukaan vapaaehtoiseksi Lähimmäisen kamarin toimintaan, olet tervetullut tähän tapahtumaan. Lisätietoja Kikka Kataikko p.050 5943 225.

Diakoniatoimisto, os. Sanantie 5, palvelee ajanvarauksella: Hanna Forsman, p. 050 5943 226, hanna.forsman@evl.fi Kikka Kataikko, p. 050 5943 225, kirsti.kataikko@evl.fi

Ei diakoniavastaanottoa: 24.12.2024–6.1.2025

Ruokapankki Mannatupa (Virastotie 2, alapaha) auki ma, ke ja pe, ruokajakelu klo 10–11. Kahvi- ja puurotarjoilu. **Pe klo**

18–18.30 Ruthin ylijäämäleipäjakelu. **Joka kuukauden viimeinen lauantai klo 10–10.30** Citymarketin ylijäämä leipä jakelu (28.12.).

Joulupäivänä ke 25.12. Mannatuvalla ei ole ruokajakoa.

Ruokapankki p. 050 3548 844 ma-pe klo 10–11. Ruokapankin kehittäjä Kirsti Myyrä, p. 040 352 5662 ma, ke ja pe klo 9–15 tai kirsi.myyra@evl.fi

Opas-hankevastaava Tarja Vilhuniemi, p. 040 5407 811, tarja.vilhuniemi@evl.fi

YLEINEN SEURAKUNTATYÖ

To 9.1. Klo 8-10 Aamupala ja hartaushetki seurakuntakodilla. Vapaaehtoinen maksu!

To 9.1. klo 18–19.30 Kaikille avoin Naisten raamattupiirien/solujen-kokoon-tuminen seurakuntakodilla. Tervetuloa kehittämään aikuistyötä ja tapaamaan raamattupiirien/solujen vetäjiä ja jäseniä. Kahvitarjoilu.

La 11.1. klo 10–15 koulutus AIR-kerhon ohjaajille srk-kodilla. Teemme kevään ohjelman ja opettelemme miten elävöittämään raamatunkertomuksia lapsille. Jos olet kiinnostunut tulemaan mukaan kiivaan lasten AIR-kerhon ohjaajaporukkaan niin tervetuloa! Tarvitsemme uusia vetäjiä ja jaamme vuorot niin, että sinun ei tarvitse olla paikalla joka kerralla jos muita menoja. AIR-kerho kokoontuu sunnuntaisin AIR-messujen aikana ja raamisten aikana srk-kodin alakerrassa. Ilmoittaudu Annalle, p. 050-5943228.

Ma 13.1. klo 17:30. Yhteinen iltarukous seurakuntakodilla. "Kun kokoonnutte yhteen, jokaisella on jotakin annettavaa." Tervetuloa vapaamuotoiseen iltaan etsimään yhdessä rukouksen lahjaa. Kunnia Herralle!

Ma 13.1. klo 18 Sanaa ja saunaa miehille Mehtolan saunalla. Lisätietoja, Raine Äyräväinen p. 040 7770 082 tai Hannes Heinilä, p. 041 4359 745.

La 18.1. klo 13–14.30 siioninvirsiseurat seurakuntakodilla. Kahvitarjoilu.

Kristillinen toipumistyöryhmä (KRITO ryhmä) seurakuntakodin alakerrassa alk. ti 21.1. klo 17–19 (yht. kahdeksan kertaa) Ryhmässä käsitellään eri tunteita, niiden syntyä, tunnistamista ja kokemista. Lupa tuntee-kirjan (kirj. Mirja Sinkkonen ja Paula Tähtinen) pohjalta pohditaan myös tunteiden torjuntaa sekä kyvyttömyyttä tunnistaa ja kokea omia tunteita. Ryhmän kautta saat välineitä rikkaampaan ja tasapainoisempaan tunne-elämään. Tärkeitä tunne-elämän taitoja voi oppia vielä aikuisenakin! Krito-ryhmässä jokainen jakaa toisille, sen mitä haluaa. Ryhmä on sielunhoidollinen, jossa on lupa tuntee, puhua ja luottaa, ilman

toisten neuvomista. Ryhmä sopii myös KRITO-ryhmän ohjaamisesta kiinnostuneille. **ILMOITTAUTUMISET** 13.1. mennessä ja lisätietoja: paivi.honkonen@evl.fi p. 050 594 3229. Kirjamaksu 20 €. Ohjaajina ryhmässä toimivat Päivi Honkonen ja Marianne Taipale-Heinilä.

Varaa henkilökohtainen n. 1,5 h Parisuhteen kuntokartoitus tapaamisaika erikseen tai yhdessä puolisoosi kanssa. Kuntokartoitus on ennaltaehkäisevää parisuhdetta tukevaa keskusteluapua. Sopii suhteen eri vaiheisiin, kun haluaa tarkastella oman suhteen tilaa. Keskustelun pohjana käytetään parisuhteen taloa. Toiminnasta vastaa Muuramen seurakunta, mutta toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tapaamiset Muuramen perhekeskuksella, os. Virastotie 5. Varaathan oman aikasi viimeistään viikkoa aiemmin: aikuistyöntekijä/terapeuttinen parisuhdeohjaaja (opiskelija) Päivi Honkonen@evl.fi, p. 050 5943229 tai perhekeskus koordinaattori Anu Piispanen, p. 050 5760233.

NUORISO

Ma 13.1. klo 17–19 Varhaisnuortenilta, Kinkkomaan koululla. 5.–7. luokkalaiset.

LAPSET JA PERHEET

Ti 24.12. klo 14 Perheiden joulukirkko Muuramen kirkossa

Ryhmät alkaa viikolla 3

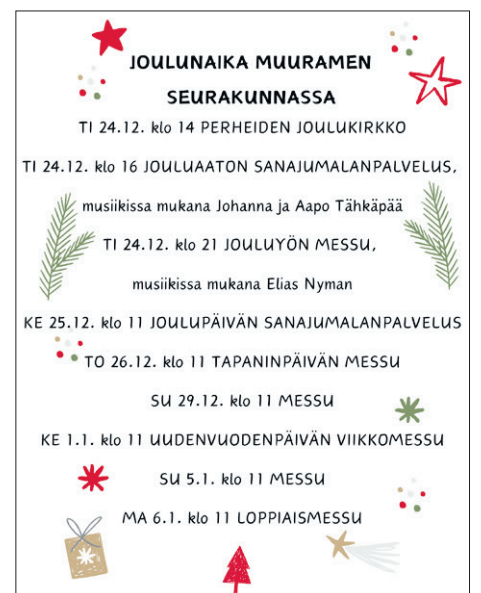
Ti 14.1. klo 9–11.30 Nappulakuppila seurakuntakodilla

Ti 14.1. klo 13–15 Tiistaikerho, seurakuntakodin alakerrassa alakoululaisille.

To 16.1. klo 13–14.30 Vauvapiiri seurakuntakodilla

MUSIIKKI

Su 22.12. Klo 18 Kauneimmat joululaulut kirkossa. Musiikissa mukana Outi Penttinen, viulu.

Muuramessa tapahtuu

Perjantaina 20.12. **Muistojen joulu – Muupperan joulukonsertti** Muuramen kirkossa klo 18.

Sunnuntaina 22.12. **Kauneimmat joululaulut kirkossa,** musiikissa mukana Outi Penttinen, viulu klo 18.

Sunnuntaina 6.1. **maksuton tutustumisen Aliven liikuntatunneille** klo 9.30–19.30.

Tiistaina 7.1. **Yin-jooga** Leikarin salissa klo 19–20.45.

Keskiviikkona 8.1 **Kino Metso** Muuramessalissa: **Thelma** klo 15.30 ja **Levoton tuhkim** klo 18.

Torstaina 9.1. **Kino Metso** Muuramessalissa: **Kolme väriä: Punainen** klo 15.30 ja **Vaiana 2** klo 18.

Torstai 9.–21.1. **Sufflen alkeet aikuisille** Aliven liikuntasalissa Setäläntiellä. Ilmoittautuminen sunnuntaina 5.1. mennessä.

Keskiviikkona 15.1. **Lukupiiri Muuramen kirjastossa** klo 18.–19.

Lisätietoa kaikista tapahtumista kunnan verkkosivuilla www.muurame.fi/tapahtumat www.muurame.fi/tapahtuman-ilmoitus

Jatkuu sivulta 1

– Toisilla menee upeasti, mutta osa kokee ahdistusta ja hankaluutta kouluun tulemisen suhteen. Myös tiedollinen polarisaatio on todellisuutta. Seiskan, kasin oppilaita vähemmän kuin ennen, Puustinen arvioi.

Valtakunnallisesti jopa 39 prosenttia lukion keskeyttämistä harkitsevista ilmoitti barometrissa syyksi oppimisvaikeudet, 2022 vastaava luku oli 29 prosenttia.

Rehtori Puustinen pitää korona-aikaa eräänlaisena vedenjakajana lukiolaisten hyvinvoinnissa. Se ei ole palautunut pandemian edeltävän ajan tasolle.

– Valtakunnallisesti on nähtävissä, että osa kestää vastoinkäymisiä yhä heikommin ja ahdistuu helpommin. Me pyrimme tukemaan nuoria parhaamme mukaan. Järjestämme tarvittaessa mahdollisuuden suorittaa kokeita erillään muista. Voi käydä käytävällä haukkaamassa happea, jos tuntuu siltä, tai erityisopettajan juttusilla. Jos suullisen esityksen pitäminen ei millään onnistu, keksitään jotain muuta, Puustinen kertoo.

Barometrin mukaan vähemmistöön kuulumisen lisää lukiolaisten kuormituneisuutta ja tuen tarvetta. Esimerkiksi etniseltä taustaltaan tai terveydentilaltaan vähemmistöasemassa olevat ilmoittivat muita useammin tuen tarpeesta ja opiskelun henkisestä kuormitavuudesta. Myös huoltajien koulutus ja työmarkkina-asema vaikuttavat, sillä ei-korkeakoulutettujen tai työmarkkinoiden ulkopuolella olevien huoltajien lapset tarvitsevat muita enemmän tukea.

Lukiokoulutus säädettiin maksuttomaksi vuonna 2021, jolloin oppivelvollisuuskäytäntö nostettiin. Siitä huolimatta rahahuolet uhkaavat yhä lukio-opintojen suorittamista loppuun: jopa 12 prosenttia keskeyttämistä harkitsevista ilmoittaa sen syyksi lukio-opintojen keskeytykselle.

"Apua saa kun kysyy"

Lukiossa opiskelu on itsenäisempää kuin peruskoulussa. Muuramen lukion ensimmäisen vuoden opiskelijat **Aleksi Vesiaho** ja **Urho Vihriälä** ovat kokeneet, että apua kuitenkin saa, jos sitä tarvitsee.

– Tunnilla opettaja auttaa. Jos on erityistä avuntarvetta, niin yhteyttä voi ottaa opoon tai johonkin muuhun opettajaan. Apua on tarjolla ja sitä on meille mainos-

tettu, he arvioivat.

Nuorilla miehillä ei ole akuutteja murheita opintojensa suhteen. He ovat kuitenkin huomanneet kuinka paljon vaativampaa lukio-opiskelu on verrattuna peruskouluun.

– Lukio on toisaalta rennompaa mutta myös vaikeampaa ja asioita tulee eteen nopeammalla tahdilla. Ensimmäisenä syksynä olen oppinut tuntemaan paikat ja päässyt mukaan lukion rytmiin. Olen saanut ehkä jopa parempia arvosanoja kuin peruskoulussa, Alekski Vesiaho mieltii.

Opiskelun itsenäisyydellä on hänen mukaansa myös motivoiva puoli. Kun voi itse valita itse oman lukujärjestyksensä, kokee ikään kuin omistajuutta opintoihinsa.

– Opintojen tavoite on silloin lähempänä

itseä, Vesiaho lisää.

Opiskelun itsenäisyys voi aiheuttaa myös ahdistusta, jos kokee, ettei selviä taakan alla. Vesiaho kertoo, että on yrittänyt olla stressaamatta. Hankalat asiat ovat selvinneet pohtimalla ja keskustelemalla.

– Sellaisina aikoina kun on paljon tehtäviä, olen laatinut aikatauluja. Kun tekee niiden mukaan töitä, saa työsuman purettua, Urho Vihriälä toteaa.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Liki puolet tulee Jyväskylästä

Jo lähes puolet Muuramen lukion opiskelijoista tulee Jyväskylän puolelta. Tänä syksynä aloittaneista 53 prosenttia on muuramelaisia ja 47 prosenttia tulee Jyväskylän alueelta, eli lähinnä Säynäsalosta, Keljonkankaalta ja Korpilahdelta.

Rehtori **Aki Puustinen** kertoo, että kymmenen vuotta sitten vain noin 20 prosenttia opiskelijoista oli naapurista. Määrä on kasvanut vähitellen ja viime vuonna 40 prosenttia oli jyvaskyläläisiä.

– Jyvaskyläläisten kasvanut osuus on ainakin osittain seurausta oppivelvollisuuden laajentumisesta. Sen yhteydessä Kelan matkatuen raja aleni 10 kilometristä seitsemään ja teki näin Muuramen lukiosta houkuttelevamman monelle kaupungin puolella asuvalle, Puustinen arvioi.

Vuonna 2021 toteutunut oppivelvollisuuden laajentuminen muutti lukio-oppimisympäristön maksuttomiksi. Se sisältää kirjat, oppimisympäristöt ja

digimateriaalit. Lukio hankkii nuorille myös opinnoissa tarvittavat kannettavat tietokoneet.

– Lukiolla on kestävän kehityksen sertifikaatti. Sen hengessä olemme jo neljän vuoden ajan hankkineet opiskelijoille kierrätetyt, entiset yritys-kannettavat. Ne ovat vääntäviä, hyviä koneita, joissa on metallirunko. Kestävät hyvin repussa kускаamista ynnä muuta, mitä lukiolaisten elämään kuuluu, Puustinen toteaa.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Kohti koulua -tilaisuus vanhemmille 22.1.2025

Askarruttaako perhettänne koulun aloittaminen ensi syksynä?

Tervetuloa kuulemaan hyviä käytännön vinkkejä muun muassa koulun arjen käytänteistä, iltapäivätoiminnasta ja koulukuljetuksista

22.1.2025 Puukoulun Muurainsaliin (Mäkeläntie 8) klo 18–19.30.

Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton. Tervetuloa!

MUURAME

Hiekkarinteen lava kesä 2025

Kesäkauden 2025 Hiekkarinteen lavatanssivuorot ovat haettavissa 31.1.2025 mennessä. Vapaista vuoroista voi hakea myös tämän jälkeen.

Vapamuotoiset hakemukset sähköpostitse johanna.pitkala@muurame.fi tai osoitteella Kulttuuripalvelut, Muuramen kunta, PL 1, 40951 Muurame.

Osallisuus- ja kulttuuripäällikkö Johanna Pitkälä. 050 595 3621

KULTTUURIN
Muurame

Kiitos asiakkaille ja yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta!

Rauhallista joulua ja onnellista uutta vuotta!

Muuramen apteekki

Olemme lahjoittaneet joululahjavarat Muuramen Diakonialle vähävaraisten lapsiperheiden auttamiseen.

Setäläntie 2, 40950 Muurame, p. 014 3731310
palvelemme myös verkossa www.muuramenapteekki.fi

Kohti vaalivuotta

Muuramen päätöksenteko vuonna 2024 on ollut monella tavalla merkittävää, ja olemme olleet aktiivisesti mukana muokkaamassa kunnan suuntaa oikeudenmukaisempaan ja kestävämpään tulevaisuuteen.

Olemme pitäneet tärkeänä, että Muuramen kunnassa investoidaan tulevaisuuteen. Onkin hienoa, että olemme saaneet uuden monitoimitalon ja uudistetun uimahallin, jotka mahdollistavat kuntalaisille vieläkin paremmat liikuntamahdollisuudet.

Meille Vasemmistona on tärkeää tehdä Muuramesta paikka, jossa ajatellaan kaikkia kuntalaisia, ei vain niitä, joilla menee hyvin. Haasteita tänä vuonna on tuonut muun muassa se, että väestön kasvu on ollut hidasta. Tärkeää olisikin, että yhdessä saisimme luotua monipuolisempaa ja mielenkiintoisempaa Muuramea ja hou-

kuttelemaan uusia asukkaita luonnonläheiseen kuntaamme.

Ensi vuonna onkin edessä kahdet vaalit, kunta- ja aluevaalit. Tärkeää olisi, että saisimme aktivoitua kaikki kuntalaiset äänestämään, etenkin nuoret. Äänestämällä vaikutamme kuntamme tulevaisuuteen ja siihen, millaiseksi Muurame kehittyy. Jos olet kiinnostunut vaikuttamaan kuntamme hyvinvointiin, kannustamme sinua lähtemään ehdolle. Me Vasemmistona toivotamme sinut sydämellisesti mukaan toimintaamme.

Kohti tulevaa, kohti uusia haasteita! Muuramen Vasemmisto toivottaa kaikille muuramelaisille hyvää Joulua ja onnellista Uutta Vuotta 2025!

VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄ

KUULUTUS

Valtuuston vuodelle 2025 myöntämästä määrärahasta jaettavat yksityisten kunnossapitoavustukset ovat haettavissa valtuuston 11.11.2024 hyväksymien myöntämisperusteiden mukaisesti **1.1.2025–31.3.2025**.

Tiekunnan hakemus vuosittain on edellytyksenä yksityistieavustusten myöntämiseksi. Mikäli hakemus on tarpeen, se toimitetaan liitteineen Elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunnalle osoitteella Muuramen kunta, PL 1 (Virastotie 8), 40951 Muurame tai sähköpostilla osoitteeseen ilkka.lautamaki@muurame.fi, viimeistään **maanantaina 31.3.2025 klo 15.00**.

Hakemuslomakkeita ja lisätietoa avustuksien saamiseksi saa osoitteesta www.muurame.fi/yksityistiet.

Lisätietoja asiasta antaa suunnitteluinsinööri Ilkka Lautamäki,

puh. 050 4717148, ilkka.lautamaki@muurame.fi

Muuramessa 18. päivänä joulukuuta 2024

MUURAMEN KUNTA
Elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta

www.muurame.fi/kuulutukset

Kunnanjohtajan katsaus tulevaan vuoteen

Maailman turvallisuuspoliittinen tilanne jatkuu epävakana. Pitkittyneen Venäjän ja Ukrainan välisen sodan lisäksi Lähi-Idässä Israelin ja Hamasin välisestä konfliktista alkanut aseellinen selkaus on laajennut Libanoniin. Kiinan ja Pohjois-Korean toiminta kiristää tilannetta Aasiassa ja Tyynellä merellä. Yhdysvaltain presidentinvaalien tulos voi vaikuttaa merkittävästi valtion talous- ja turvallisuuspoliittiseen linjaan. Uudet nousevat taloudet kuten Intia, Indonesia ja Saudi-Arabia vaikuttavat yhä enemmän maailmatalouteen ja turvallisuusympäristöön. Epävakaus ja heikko ennustettavuus vaikuttaa talouden globaaliin kehittymiseen. Energian ja raaka-aineiden hinnanmuutokset voivat olla nopeita. Kuten Venäjän ja Ukrainan välisestä sodasta opittiin myös kansainvälisten tuotteiden kauppa voi muuttua olennaisesti hyvin nopeasti.

Kokonaisuutena tulevan vuoden 2025 kokonaistilannetta on erittäin haasteellista ennustaa. Lähi-Idän tilanteen ja Venäjän sekä Ukrainan välisen sodan ennakoimattomuus ovat opettaneet sen, että kansainvälisessä tilanteessa voi tapahtua nopeasti odottamattomia asioita, jotka vaikuttavat nopeasti ja merkittävästi kansainväliseen ja kansalliseen talouteen sekä turvallisuusympäristöön. Kansainvälisen turvallisuustilanteen haasteiden lisäksi Suomen talouskasvua ovat hidastaneet useat muut tekijät, joita ei ole kansallisesti pystytty ratkaisemaan. Talouden heikko tilanne on johtanut osaltaan valtion voimakkaaseen velkaantumiseen, jota koetetaan hillitä talouden tasapainotustoimenpiteillä. Heikko talouden kasvukehitys ja valtionosuuksiin vähentävästi vaikuttavat säästötoimenpiteet vaikuttavat osaltaan merkittävästi Muuramen kunnan tulopohjaan.

Kunnan painopistealueet

Valtion leikkaukset valtionosuuksiin heikentävät Muuramen kunnan talouden tulopohjaa. Kunnan menestymisen edellyttää sitä, että kunnassamme on tulevaisuudessakin toimivia ja kannattavia yrityksiä. Kasvavien yritysten työpaikat tuovat kuntaan uusia asukkaita ja lisää verotuloja, joilla pystytään kustantamaan kuntalaisten tarvitsemia palveluja. Työntekijät luovat aluetaloudellisen perustan ja käyttäjöpohjan Muuramen kunnan tuottamille palveluille.

Elinvoiman kehittämiseksi yritystoiminnan edellytyksiä on parannettava Muuramen kunnan strategian mukaisesti sekä teollisuudessa että palveluissa. Toimintaympäristön muutokseen on reagoitava panostamalla yritystoiminnan kasvun edellytysten parantamiseen. Tavoitetta edistetään EU-rahoitteisten hankkeiden kautta, jotka kohdentuvat sekä teollisuuteen että palveluihin. Hankkeiden lisäksi Muuramen kunnan on sidosryhmien kanssa tehtävä alue-markkinointia ja viestintää aiempaa tehokkaammin menestyäkseen alati kiristyvässä kilpailussa. Kunnan keskeisenä tavoitteena on parantaa yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä ja vahvistaa elinkeinoelämän sekä työllisyyden edistämistä tapahtuvaa tekemistä. Vuoden 2025 toimintansa aloittavan Jyväskylän ja Muuramen työllisyysalueen toimin-

nan onnistuminen on kunnan kannalta sekä toiminnallisesti että taloudellisesti erittäin tärkeää. Eri toimijoiden vuorovaikutusta tukemaan kunnanhallituksen alaisuudessa aloittaa vuoden 2025 alussa kunnan ja yritysten edustajista nimetty elinvoimatoimikunta. Yritysten ja asumisen tonttitarjonnan turvaamiseksi strategisesti tärkeiden yleis- ja asemakaavojen on edistytävä päätöksentekoon mahdollisimman nopeasti. Vesihuollon ja kadunrakennuksen investointien sekä toiminnan tehokkuuden kehittämisen on tuettava kunnan elinvoimaisuuden lisääntymistä. Vesihuollon toimintavarmuuden varmistaminen on keskeinen tavoite vuodelle 2025.

Elinvoiman lisäksi kunnan toiminnassa painottuu terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen niissä palveluissa, jotka kunnalle jäivät hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Vuoden 2025 alusta lähtien käyttöön otetaan uusi liikuntahalli ja laajennettu uimahalli. Uusien tilojen tehokkaaseen ja kaikkia väestöryhmiä palvelemaan käyttöön tullaan kiinnittämään huomiota aiempaa enemmän. Kunnan palveluissa varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut sekä vapaa-aikapalvelut ovat keskeisessä asemassa. Näiden palveluiden toimivuudesta pidetään huolta valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Hyvinvointialueen kanssa tehtävässä yhteistyössä huomiota kiinnitetään siihen, että oppilas- ja opiskelijahuollosta sekä sosiaali- ja terveyspalveluista saadaan Muuramen kunnan järjestämille ja tuottamille palveluille riittävä tuki.

Kunnan talous

Muuramen kunnan taloudelliset resurssit heikkenevät vuonna 2025 merkittävästi suhteessa palveluiden tarvitsemaan rahoitukseen. Talousarvioesitys on sen takia merkittävästi alijäämäinen. Kunnan toiminnan yksikkökustannukset ovat nousseet selvästi nopeammin kuin palvelujen rahoittamiseen tarvittava tulopohja. Osittain tämä johtuu valtion tekemistä lisävelvoitteista ja niihin osoitetusta riittämättömästä rahoituksesta. Merkittävä osa kustannuskehityksestä johtuu kuitenkin kuntaan valmistuneista uusista kiinteistöistä. Myös vesihuollon korjausvelan vähentäminen aiheuttaa kustannusten nousupainetta. Talouden tasapainottamiseksi tulevina vuosina on yksikköhintojen nopeasti nousevaa kustannuskehitystä hillittävä ja investoinneissa keskityttävä vain välttämättömiin tai kannattaviin kasvua tukeviin toteutuksiin. Maksutulojen määrän tavoitteellinen kasvattaminen aiheuttamisperiaatteen mukaisesti on välttämätöntä. Kasvua tukevien toimien onnistuminen esimerkiksi kaavoituksessa ja markkinoinnissa on välttämätöntä, että kunnan tulopohjaa saadaan vahvistettua palveluiden tarvitsemaa rahoitusta vastaavaksi.

Taloussuunnitelmavuosille kohdistuvan Muuramen kunnan taloudellisen tilanteen heikkeneminen on syytä tiedostaa talousarviota käsitellessä. Ennakoivaa ja terävää taloudenhallintaa on syytä jatkaa edelleen tulevina vuosina, jopa useiden valtuustokausien ajan. Muuramen kunnan talouden kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että edellytyk-

set tulevaisuuden kasvuun ja kehitykselle toteutuvat ja palvelujen tuottamisen kustannukset eivät pääse tulevinakaan vuosina nousemaan hallitsemattomasti. Kuten vuoden 2025 talousarviossa on taloussuunnitelmavuosienkin aikana asetettava aiempaa selkeämpiä tavoitteita maksutulojen kasvattamiselle, että esimerkiksi vesihuollon tarvittavat investoinnit voidaan toteuttaa vesihuoltolainsäädännön mukaisesti. Tavoitteisiin pääsemisen edellytys on sekä operatiivisen että strategisen johtamisen yhteinen sitoutuminen yhteistyöhön ja yhdessä tekemiseen.

KUNNANJOHTAJA JARKKO MÄÄTTÄNEN

Kunnan palvelujen joulun ja vuodenvaihteen aukioloajat

Kunnanvirasto toimii rajoitetusti 23.12.2024–6.1.2025.

Tänä aikana viranhaltijoille ei voi varata henkilökohtaista tapaamista.

Kunnan puhelinvaihe p. 014 659 611 ja sähköposti info@muurame.fi

Muuramen vuokra-asunnot Oy (MVA) toimisto palvelee ajanvarauksella:

- ma 23.12.2024 klo 9.00–16.00 • ti 24.12–27.12.2024 suljettu
- ma 30.12.2024 klo 9.00–16.00 • ti 31.12.2024 klo 9.00–15.00
- ke 1.1.2024 suljettu • to 2.1.2024 klo 9.00–16.00 • pe 3.1.2024 klo 9–15

MVA Talopalvelun päivystys toimii joulun ja uudenvuoden aikaan normaalisti, p. 0400 642 032

Tiedotuslehti Muuramelainen on joulutauolla 23.12.2024–1.1.2025. Vuoden 2025 ensimmäinen lehti ilmestyy 15.1.2025. Lehden aineistopäivä on 7.1.2025.

Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden toimisto toimii rajoitetusti 23.12.2024–6.1.2025. Joulun aikana (23.12.2024–6.1.2025) varhaiskasvatusta järjestetään keskitetysti Leikarin päiväkodissa. Tarkemmat tiedot perheille jaetaan omista päiväkodeista. 23. ja 27.12.24 vastuujohtajana toimii päiväkodin johtaja Satu Suoranta, p. 040 559 2335. Ajalla 30.–31.12.24 ja 2.–3.1.25 vastuujohtajana toimii apulaisjohtaja Outi Eloranta, p. 040 5922 647.

Elinvoiman ja kestävä kasvun osasto toimii rajoitetusti 23.12.2024–3.1.2025

- 23.12. Julia Virtanen p. 040 566 3101
- 27.12 Jouko Kauppinen p. 0400 643 732
- 30.12. 31.12. ja 2.1.–3.1.2025 Veli-Pekka Pietilä p. 040 559 0938
- Vesilaitoksen vikailmoitusnumero on 0400 737 988.

Nuorisokeskus

Nuorisokeskus Luola (Virastotie 2) on suljettu 19.12.2024–6.1.2025. Ajantasaisimman tiedon löydät somekanaviltamme. Etsivä nuorisotyö on joululomalla 23.12.2024–1.1.2025.

Kirjasto

Joulun ja uuden vuoden aikaan, poikkeukset asiakaspalveluajoissa, ks. sivu 11 Ajankohtaiset aukiolotiedot näet osoitteesta keski.finna.fi.

Työllisyyspalvelut

Toimii rajoitetusti ajalla 23.12.2024–6.1.2025 Sähköinen asiointi palvelee pois lukien käyttökätkön aikana 30.12.2024–2.1.2025 kello 8. Käyttökätkön takia työnhakijaksi kannattaa ilmoittautua jo etukäteen verkossa, jos se on mahdollista.

Uimahalli

Uimahallin ja kuntosalin poikkeusaukioloajat löytyvät sivulta 10.

Rauhallista joulua 2024 ja onnea vuodelle 2025!

MUURAME

Puheenjohtajan joulutervehdys

Joulu lähestyy, ja on aika katsoa taaksepäin kuluneeseen vuoteen sekä suunnata ajatuksia tulevaan. Vuosi 2024 on ollut Muuramen Yrittäjille aktiivinen ja antoisa, kiitos teidän kaikkien panoksestanne ja yhteistyöstänne.

Vuoden aikana olemme järjestäneet tapahtumia ja juhlia, joissa on palkittu ja muistettu yrittäjiä. Myös koulumaailman yrittäjähenkisiä oppilaita on huomioitu stipendein. Lisäksi olemme valinneet ja palkinneet vuoden nuoren yrittäjän Meri Korkmanin, sekä vuoden maahan muuttaneen yrittäjän Marina Ishnazarovan – heidän tarinansa inspiroivat meitä kaikkia. Tammikuussa Keski-Suomen yrittäjäjuhlassa Jyväskylän Paviljongilla paljastamme lisäksi vuoden 2024 muuramelaisen yrityksen, joten jännitystä on luvassa heti alkuvuodesta!

Yksi vuoden merkittävimmistä hankkeistamme on ollut Sulake-hanke, jossa kartoitettiin laajasti niin yrittäjien kuin yrittäjäksi aikovien tarpeita ja näkemyksiä. Haastattelimme lukuisia ihmisiä ja saimme arvokasta tietoa, jonka avulla voimme kohdentaa resurssejamme entistä tarkemmin. Tämä työ tukee paitsi nykyisiä jäseniämme, myös luo perustaa tulevaisuuden yrittäjyydelle Muuramessa.

Yksi vuoden hienoimmista saavutuksista on Leijonien ja paikallisten yrittäji-

en tiiviissä yhteistyössä toteuttama tietokirjahanke Muuramen malliin, jossa tallennettiin kattavasti Muuramen yrittämisen historiaa. Tämä kirja ei ole vain kunnianosoitus paikallisille yrittäjille ja heidän merkitykselleen, vaan myös ainutlaatuinen katsaus alueemme kehitykseen. Suosittelen lämpimästi hankkimaan tämän teoksen – se on erinomainen lahjaidea jouluksi ja ehdottomasti vuoden kohokohtia!

Olemme myös solmineet yhteistyösopimuksen kunnan kanssa, mikä vahvistaa järjestömmen vaikutusmahdollisuuksia ja tuo lisää konkreettisia hyötyjä jäsenillemme. Lisäksi olemme neuvottelleet järjestöllemme pysyvän paikan kunnan elinkeinotoimi-työryhmässä, mikä on tärkeä askel edunvalvontamme kannalta. Näiden saavutusten myötä Muuramen Yrittäjät ry on entistä paremmin mukana rakentamassa paikallista elinvoimaa ja vahvistaa asemaamme yrittäjien puolestapuhujana.

Kun puhumme yrittäjyydestä ja yhteiskunnasta, on hyvä pysähtyä hetkeksi miettimään myös laajempia ilmiöitä, jotka vaikuttavat elämäämme ja miksi jatkuva vaikuttaminen on yrittäjille ja jäsenistölle tärkeää. Historian saatossa yhteisöt ja yhteiskunnat ovat usein järjestäytyneet hierarkisesti, ja vallankäytön mekanismit ovat muuttuneet

ja muuttuvat edelleen aikojen kuluessa. Nykyään voimme nähdä esimerkiksi kaupungistumisen yhtenä megatrendinä, jossa hallittavuus korostuu. Mitä tiiviimmin ihmiset elävät yhdessä, sitä helpommin yhteiskunnan ohjausmekanismit pääsevät vaikuttamaan, tiiviimpi yhteisö on mahtava voimavara ja muodostaa tehokkaan pohjan yhteistyölle ja kehitykselle.

Samaan aikaan yrittäjyys tarjoaa useammalle vaihtoehdon. Kun yksilö ottaa vastuun omasta tekemisestään ja ryhtyy yrittäjäksi, hän astuu uuteen rooliin, joka edellyttää luottamusta, yhteistyötä ja ymmärrystä muita kohtaan. Yrittäjänä toimiminen ei ole pelkästään oman edun tavoittelua – päinvastoin, se on kokonaisuuden hallintaa ja vastuun kantamista myös muista. Tämä luo perustaa yhteisöllisyydelle, jossa hyvinvointi jaetaan luonnollisesti läheisten kesken.

Uusi puheenjohtaja ja hallitus

Ensi kaudella Muuramen Yrittäjät ry:n hallituksessa puhaltavat uudet tuulet. Hallitukseen liittyy innostuneita ja osaavia yrittäjiä, jotka tuovat mukanaan tuoreita näkökulmia ja uusia ideoita. Lisäksi vastuualuita vaihdetaan ja toimintaa kehitetään, jotta voimme varmistaa osaamisen ja jatkuvan kehittymisen.

Oma kauteni puheenjohtajana päät-

Yrittäjät

MUURAME

Löydä Muuramen Yrittäjät somesta:
Facebook - Muuramen Yrittäjät
Instagram - Muuramenyrittajatry

Kiinnostaako Yrittäjien jäsenyys?
Ota yhteyttä pj Niko Leskiseen
p. 050 560 7609

Yrittäjäpalstalla esitellään ja kerrotaan yrittäjyyteen liittyviä asioita sekä esitellään myös paikallisjäsenyrityksiä. Juttuehdotuksia otetaan vastaan sihteeri.muurame@yrittajat.fi.

tyy tänä vuonna, ja haluan kiittää teitä kaikkia tästä mahtavasta kokemuksesta. Olen oppinut valtavasti muuramelaisesta yrittämisestä ja olen syvästi kiitollinen tästä matkasta.

Vuonna 2025 puheenjohtajan tehtävässä aloittaa **Teemu Paavolainen**, ja olen hänen rinnallaan tukemassa siirtymää jatkamalla työtä hallituksen jäsenenä. Olen varma, että hänen johdolla järjestömmen jatkaa kasvuaan ja vaikuttavuuttaan.

Näillä ajatuksilla haluan kiittää vielä kerran kaikkia yhteistyöstä, luottamuksesta ja aktiivisesta osallistumisesta. Toivotan teille kaikille rauhallista joulua ja menestyksekkästä uutta vuotta 2025!

PUHEENJOHTAJA NIKO LESKINEN

Työvoimapalvelut kunnille vuodenvaihteessa

Työnhakijat ja työnantajat hoitavat työllisyysasioita kuntien palvelupisteissä vuonna 2025. Jyväskylän työvoimapalveluiden Muuramen toimipiste sijaitsee kunnan virastotalossa.

TE-toimistojen henkilökunta siirtyy vuoden vaihteessa työskentelemään kuntien muodostamille työllisyysalueille sekä muihin valtion virastoihin. Työvoimapalveluiden siirto valtiolta työllisyysalueille on historiallisen mittava uudistus. Työvoimapalveluita käyttävät henkilöasiakkaiden lisäksi myös yritykset.

Lakkautettavasta Keski-Suomen TE-toimistosta vakuutetaan, että kaikki työnhakija- ja yritysasiakkaat saavat palveluita normaalisti vuoden vaihteen jälkeen.

Työnhaku pysyy voimassa normaalisti muutoksesta huolimatta. Työllisyysalueiden palvelunumeroissa ja palveluissa voi olla tavallista enemmän ruuhkaa tammikuun alussa. Oma työntekijä voi muutoksen yhteydessä vaihtua, joten vanhat puhelinnumerot eivät enää välttämättä toimi. Paikan päälle palvelupisteisiin ei kuitenkaan kannata tulla vuoden ensimmäisinä päivinä, ellei siihen ole pakottavaa syytä.

– Paras tapa hoitaa työnhaun asioita on jättää yhteydenottopyyntö asiointi-verkkopalvelussa, joka löytyy Työmarkkinatorilta, kertoo Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen valmistelun projektijohtaja **Riikka Hytönen**.

Palvelu yrityksille ja henkilöasiakkaille löytyy tutusta osoitteesta: <https://tyomarkkinatori.fi>

Työmarkkinatorin asiointipalvelussa voit hoitaa asioita, jotka liittyvät työn-

haun aloitukseen, työttömyysturvaan, yhteydenottoihin ja tapaamisiin, suunnitelmaan, koulutuksiin ja palveluihin sekä työnhaun muutokseen ja päättämiseen.

Kolme työllisyysaluetta

Keski-Suomeen muodostuu kolme työllisyysaluetta, joiden vastuukuntina toimivat Jyväskylä, Jämsä ja Äänekoski. Muurame kuuluu Jyväskylän työllisyysalueeseen. **Muuramelaiset saavat palvelun kunnan virastotalosta osoitteesta Virastotie 8.**

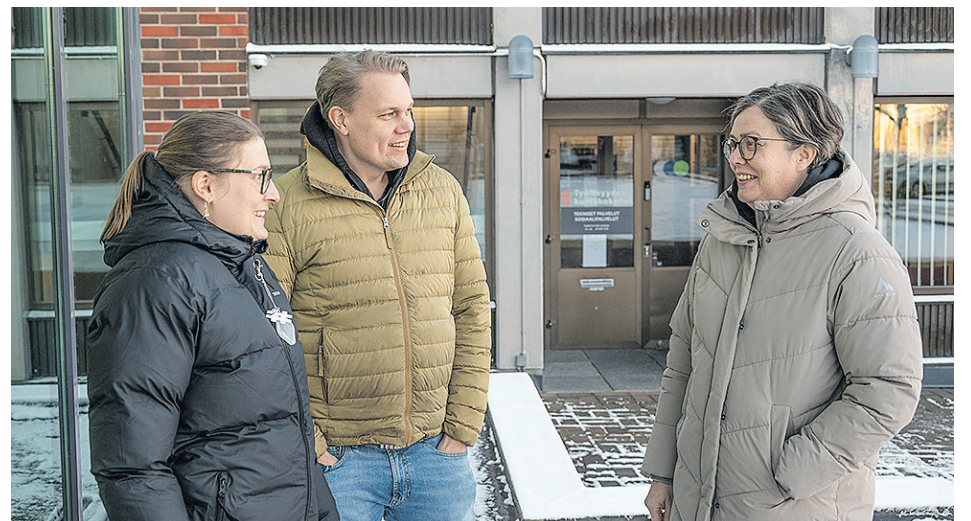
Työnhakija- tai yritysasiakkaiden ei tarvitse tehdä mitään, vaikka työvoimapalveluiden palveluntarjoaja vaihtuu. Henkilö- ja yritysasiakkaiden sähköisenä asiointipaikkana toimii jatkossakin Työmarkkinatorin asiointi-verkkopalvelu.

Työmarkkinatori on korvannut TE-toimistojen verkkosivut jo aiemmin. Tämän lisäksi palvelut löytyvät oman kunnan tai työllisyysalueen verkkosivujen kautta.

Palvelut lähemmäs käyttäjiä

Työllisyysjohtaja **Hanna Lähteelä** Jyväskylän kaupungilta näkee, että uudistuksen tarkoituksena on tuoda palvelut lähemmäksi käyttäjiä. Työvoimapalveluista tulee osa kunnan peruspalvelua esimerkiksi koulutuspalvelujen, elinkeinopalvelujen ja yhdyskuntarakentamisen lisäksi. Kunnat tuntevat asukkaansa ja elinkeinoelämänsä parhaiten. Lisäksi kunnat haluavat kohentaa omaa elinvoimaansa ja talouttaan kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla.

– Tavoitteena ei ole vain siirtää työvoimapalveluja ja henkilöstöä valtiolta työllisyysalueille ja kuntiin, vaan kehittää palveluita entistä vaikuttavammaksi. Voimme esimerkiksi suunnata ammatillista koulutusta tukemaan pa-

Muuramen toimipisteeseen käynti on omavalmentajien Meeri Hilpisen (vas.) ja Ilkka Andstenin sekä palveluohjaaja Satu Huhtakankaan takana näkyvästä ovesta.

remmin alueen työllisyyttä ja yritysten tarpeita, Yritysasiakkaat saavat neuvontaa ja ohjausta työntekijöiden rekrytointiin omasta kotikunnasta tai omaan kotikuntaan palveluita tuottavasta vastuukunnasta, arvioi Lähteelä.

– Paikallistuntemus auttaa vastaamaan työnantajatarpeisiin ja mahdol-

listaa nopeamman työllistymisen. Korostamme tiivistä keskustelua kunnan ja yritysten välillä. Lisäksi teemme Keski-Suomen kuntien kanssa yhteistyötä työvoiman alueellisen liikkuvuuden eteen, kertoo Jämsän työllisyysaluejohtaja **Satu Soutolahti**.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Palvelussa käyttökato 30.12.2024-2.1.2025

TE-palveluiden tietojärjestelmiin tehdään päivitys, jonka vuoksi Työmarkkinatorin henkilöasiakkaan sekä työnantajien verkkoasiointipalvelut ovat pois käytöstä. Käyttökato alkaa 30.12.2024 ja päättyy suunnitelmien mukaan 2.1.2025 klo 8.

Mikäli olet jäämässä työttömäksi vuoden lopussa, niin käynnistäthän työnhakusi hyvissä ajoin. Työnhakuun liittyvät asiat tulee hoitaa hyvissä ajoin ennen vuoden vaihdetta.

Käyttökaton aikana ei ole myöskään mahdollista esimerkiksi luoda tai päivittää työnhakuprofiilia tai työpaikkailmoituksia.

Jyväskylän työllisyyspalveluiden Muuramen toimipiste on suljettu 30.12.2024-1.1.2025. Puhelinpalvelu on myös kiinni. Varauduthan myös siihen, että käyttökaton jälkeen sekä puhelin- että verkkopalveluissa voi olla ruuhkaa.

Alanvaihtaja rakastaa vanhan korjaami

Kiitolliset asiakkaat antavat energiaa opettajalle, josta tuli restaurointialan artesaani.

Hanna Kalliokoskesta olisi ehkä pitänyt tulla restaurointialan ammattilainen jo nuorena. Haapajärvellä varttunut Kalliokoski muistaa, kuinka vain 19-vuotiaana hän halusi ostaa ränsistyneen maatilan vanhempiensa naapurista.

Restaurointialassa oli vetovoimaa nuorelle naiselle, mutta kenties työntövoima jäi aikoinaan liian vähäiseksi.

– Olisin voinut lähteäkin alalle, mutta näin jälkikäteen minusta tuntuu, että tyttöjä ei siihen aikaan oikein kannustettu sellaiseen, Kalliokoski muistelee.

Elämä meni eri teitä. Kalliokoski on koulutukseltaan ruotsinopettaja ja työskennellyt muun muassa erityisopettajana ja tietohallinnossa. Hänellä on kolme lasta ja kaksi lastenlasta.

Iän ja kokemuksen karttuessa hän kertoo tulleen yhä tietoisemmaksi omista rajoistaan: siitä mikä tekee hyvää ja mikä ei.

– Päädyin alanvaihtajaksi, koska kuormituin helposti työssäni opettajana. Mitä vanhemmaksi tulee, sitä tietoisemmaksi tulee siitä, mikä aiheuttaa stressiä.

Opettajana hän koki, etteivät oppilaat olleet kovinkaan kiitollisia saamistaan opeista. Päivän jälkeen energiat olivat vähissä ja ennen niin tärkeät liikuntaharrastukset jäivät. Piti tehdä muutoksia elämään. Muutamia vuosia sitten hän meni mukaan vapaaehtoisiin.

Hanna Kalliokosken töitä voi seurata Instagramissa osoitteessa: www.instagram.com/muurakas

– Toimin muun muassa yksinhuoltajaperheiden apuna, doulana ja erotukihenkilönä, sekä kouluttauduin perhehoitajaksi ja tukiperhehoimintaan. Huomasin miten paljon se antaa itselle, kun saa auttaa ihmisiä ja he ovat kiitollisia, hän muistelee.

Jostain Kalliokoski löysi vanhan kippinensä vanhojen talojen kunnostamiseen. Pari vuotta sitten hän valmistui restaurointialan artesaaniksi.

Keväällä Kalliokoski perusti oman firmansa ja on elättänyt itsensä uudella alallaan. Työn ohessa hän tekee jat-

ko-opintoja Ikaalisten käsi- ja taideteollisessa oppilaitoksessa. Lisäksi hän opiskelee ammattikorkeakoulussa korjausrakentamista ja kiertotaloutta. Kalliokoski on kiinnostunut jopa rakennusinsinöörin tai rakennusmestarin opinnoista, mutta pitkä tutkinto askarruttaa.

–Restaurointimestariksi aion ainakin jatkaa työn ohella, hän toteaa.

Muurauksesta leipälaji

Hanna Kalliokoski perehtyi opinnoissaan restaurointialaan monipuolisesti. Ikkunoiden, lattioiden ja ovien kunnostaminen tuli tutuksi, samoin erilaiset maalit tervamaalista munatemperaan ja pellavaöljypohjaisiin maaleihin. Uunien muuraamisesta on kuitenkin tullut hänen leipälajinsa.

– Olen monesti sanonut, että siirryin kevyempiin hommiin, kun ryhdyin muurariksi, Kalliokoski naurahtaa.

– Muurariksi eksyin puolittain vahingossa. Opiskellessani olin kaksi kuukautta harjoittelussa muurarin matkassa. Vesannolla meillä oli iso, vanha kohde, jonne tehtiin kaksi pönttöuunia, korjattiin kivilohkareista rakennettua isoa uunia, korjattiin vuolukivi-uuni ja muurattiin piippu. Firman perustamisen jälkeen olen tehnyt pääasiassa van-

Siirryin kevyempiin hommiin, kun ryhdyin muurariksi.

Tieto-Finlandia Leinoselle ja Tawastille

Valintalautakunta kehui tietokirjaa vammaisuuden painokkaasta, mutta ei tosikkomaisesta käsittelystä.

Muuramelaistaustainen **Riikka Leinonen** voitti tänä vuonna tietokirjallisuuden Finlandia-palkinnon yhdessä **Sofia Tawastin** kanssa kirjalla *Suuri valhe vammaisuudesta* (Tammi).

Perustelujen mukaan kirja haastaa jokaisen miettimään, tarkoittaako vammattomuus samaa kuin ”normaali”. Teos antaa kaikille mahdollisuuden pohtia suhdettaan vammaisuuteen.

Voittajan valitsi tänä vuonna kansanedustaja **Pekka Haavisto**. Hän kehui muun muassa teoksen suorapuheisuutta.

– Kirja opettaa puhumaan myös ableismista, eli miten yhteiskunta pyörii enemmistön ehdoilla. Oletusarvona se, että vammaisuutta ei ole, Haavisto sanoi palkitsemistilaisuudessa.

Leinonen esitti kiitospuheessaan huolensa sote-palveluiden huononemisesta ja vammaisten heikosta työllisyystilanteesta Suomessa. Hän kiitti vammaisyhteisöä, joka on saanut kuluneen syksyn aikana energiaa ja toimijuutta.

– Meillä vammaisilla ihmisillä on ympäri maailman jaettu toive siitä, että val-

Riikka Leinonen (vas.) on varttunut Kinkomaalla ja asuu nykyään Säynätalossa. Hän kirjoitti palkitun teoksen yhdessä Sofia Tawastin kanssa.

ta kuuluu myös meille. Me olemme toimijoita, emme toiminnan kohteita. On jo aikakin päästä pois marginaalista.

Riikka Leinonen työskentelee Vammaiset tytöt -median tuottajana vuoden loppuun asti. Vuoden 2025 ohjelmaan kuuluu vaalikampanjointia, sillä hän on ehdolla kunta- ja aluevaaleissa. Lisäksi tulossa on puhujakeikkoja, vapaan kirjoittajan työtä ja rakennusalan konsultointia. Leinonen on opiskellut maise- ma-arkkitehtuuria.

– Konsultointiin kuuluu esteettömyys- ja saavutettavuusasioita, hän kertoo ensi vuoden suunnitelmistaan.

Muut ehdokkaat

Leinosen ja Tawastin kirjan lisäksi ehdok-

kaita tietokirjallisuuden Finlandia-palkinnon saajiksi olivat **Salla Vuorikoskien Sanna Marin**. Poikkeuksellinen pääministeri (WSOY), **Panu Savolaisen & Aleks Talven** Arkkitehtuurimme vuosituhat (Sammakko), **Perttu Pölösen** Saisinko huomiosi? – Kirja, joka jokaisen somenkäyttäjän pitäisi lukea (Otava), **Kimmo Ohtosen** Tunturikettu – Pohjolan naalin tarina (Otava), sekä **Sanna Nyqvistin** Rannalla – Miten kirjailijat löysivät meren (Tammi). Ehdokkaat asettaneeseen valintalautakuntaan kuuluivat **Vappu Kaarenoja** (pj), **Christel Björkman**, **Sini Harkki**, **Tuomo Karhu**, **Tuuli Koivu** ja **Adile Sevimli**.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

KUVA: OTTO VIRTANEN

Arvoisa juhlaväki

Miten antiikki ja historia voivat edelleen inspiroida oppimista ja moderneja oppimisympäristöjä?

Sana dialogi tulee antiikin kreikan kielen sanoista dia (kautta) sekä logos (sana). Tämä kahden tai useamman ihmisen vuoropuhelu on parhaimmillaan toisen arvostamista ja ymmärtämistä ilman omien arvostusten ja oletusten tuomista keskusteluun. Upeinta tasoa edustaa yhdessä ajattelu ja uusien ideoiden tuottaminen yhdessä eli idealogi. Tällöin kaikki kokevat olleensa mukana prosessissa ja tuotoksessa. Dialogi on erinomainen oppimisen, opettamisen ja johtamisen menetelmä. Dialogi edellyttää turvallisuutta ja toisen arvostusta.

Lukiomme kestävän kehityksen sertifikaatin kehittämisteema liittyy myös arvostuksen käsitteeseen. Miten arvostamme luontoa, elinympäristöämme sekä kulttuuriamme ja yhteisöämme. Tässä teemassa kaikki ja jokainen liittyvät toisiinsa. Miten arvostamme toistemme työntekoa, pidämmekö lukiomme paikat kunnossa ja mitä meille tarkoittavat ystävyys ja toveruus. Autamme kaveria silloin kun on tarve. Heimossamme jokaisen pitää saada olla sitä mitä on - kyseenalaistamatta.

Terve sielu terveessä ruumiissa -sanonta on jo antiikin ajoista lähtien viittannut ihmisen kokonaisvaltaiseen terveystyöskentelyyn. Eli kun pitää huolta kehostaan,

sta

Pärevuorattu hirsitalo Muuramen Rannankyläntien varressa kantaa Hanna Kalliokosken kädenjälkeä.

hoja kaakeliuuneja ja tulipesien kunnostuksia. Enimmäkseen töitä on ollut etelässä, Keski-Suomessa vähemmän.

– Olen elättänyt itseni, mutta aika alussa tässä vielä ollaan. En yritä väittää, että olisin muuta kuin aloittelija, hän tuumii.

Vanhon talojen ja uunien restaurointi on Hanna Kalliokosken mielestä ihanaa ja mielenkiintoista.

– Käsillä tekeminen rauhoittaa, ja siinä näkee työn edistymisen eri tavalla kuin opetustyössä. Valmistuvat ja vaihtuvat työkohteet tuovat myös mukavaa

jaksottaisuutta ja vaihtelua työhön. Tilaajien ilo ja kiitollisuus tarttuu.

Kalliokoski asui vielä hetki sitten Muuramessa Rannankyläntiellä vanhassa hirsitalossa. Ulkoa päin punainen tupa pistää silmään pärevuorauksensa ansiosta. Marraskuussa tuli muutto Jyväskylään, mutta mieli halajaa takaisin Muuramen ihanaan maalaisrauhaan. Hakusessa on tietysti remonttikohde.

– Oma kaivo olisi kiva. Asumiskelpoinen ei tarvitse olla, hän tuumii.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Vihreä sali soi

Finlandia-palkitun kirjailijan Sirpa Kähkösen käsikirjoittama elämyksellinen esitys

Su 16.2.2025 kello 15:00

Muuramesali, Muuramen Kulttuurikeskus, Nisulantie 1

Näyttelijä Seela Sellan upeasti tulkitsemat lukijaosuudet kertovat rakkaudesta, joka ylittää kuoleman, ja luontoon sulautumisen onnesta.

Esityksen käsikirjoitus: Sirpa Kähkönen romaanien Muistoruoho ja Vihreä sali pohjalta

Musiikkidramaturgia: Pia Freund ja Kristian Attila

Lukija: Seela Sella

Kertoja: Sirpa Kähkönen

Sopraano: Pia Freund

Piano: Kristian Attila

Esityksessä on väliaika. Esityksen kesto n. 70 min.

Liput: 20 e / 15 e (eläkeläinen, työtön, opiskelija ja Kulttuuriantian Aitta-kortilla)

Lisätiedot ja osta liput ennakkoon: muurame.fi/seelasella

Joululahjavinkki!

KULTTUURIN
Muurame

Lukion rehtorin juhlapuhe

niin mielikin pysyy virkeämpänä. Ja kääntäen virkeä ihminen pitää huolta kropastaan. Tätä mielen ja kehonhuoltoa varten koulunmälle valmistuu ainutlaatuinen oppimisympäristö. Uimahallimonitoimitalokompleksi kuntosalineen on erittäin mittava panostus kuntalaisten hyvinvointiin. Lukiolle rakentui moderni ulko-oppimisympäristö, johon kuuluvat amfiteatteri opinportaat sekä 3 vastaan 3 koripallokenttä ja pingispöytä. Syksyllä mielenhyvinvointia tuettiin Seppo pelillä ja mielenterveyskävelyllä koulun ympäristössä.

Erasmus Rotterdamlainen oli 1500-luvulla elänyt humanisti ja renessanssifilosofi, joka korosti ihmisarvon mukaista elämää ja kohtelua. Lisäksi hän oli Euroopan kansalainen, joka asui useassa eri maassa ja kävi kirjeenvaihtoa satojen eurooppalaisten valtionpäämiesten kanssa. Hänen nimeään kantava Erasmus+ akkreditointi- ja rahoitusohjelma käynnistyi myös Muuramen lukiossa. Ensimmäinen vierailukohde oli Slovenian Koper, jossa lukiolaiset tutustuivat Slovenian huikeaan luontoon, ihmisiin ja historiaan. Tavoitteena ohjelmassa on perehtyä eurooppalaiseen kulttuuriin, kieliin ja tapoihin. Erasmus Rotterdamlainen elää siis vahvasti meissä.

Historiallisessa perspektiivissä tekemällä oppimisella on vahva tausta. Sanotaan, että kun kuulee niin unohtaa, kun tekee niin oppii ja kun opettaa niin ymmärtää. Ennen kouluja tämä tekemällä oppiminen eli learning by doing

oli se ainoa tapa oppia jokin asia tai tehtävä. Harjoitteleminen tätä tekemällä oppimista monessa oppiaineessa, mutta erityisesti keksessä ja yrittäjyydessä. Ilokseni huomasi uusien ykkösten runsaan määrän näissä opintojaksoissa. Yrittäjyyden oli valinnut jopa 50 opiskelijaa 85. Myös osuuskuntamme sai uusia kisällejä 39 ja opasopiskelijoita 26. Uusille opasopiskelijoille onkin tarvetta, sillä lukiollamme vieraili jo syksyn aikana ryhmät Nepalista, HongKongista, Shanghaista ja Unkarista.

Osuuskunta Kisällimme on puolestaan jatkumoa keskiaikaisesta kiltta- ja ammattikuntajärjestelmästä, jossa oppipoika harjoitteli jonkin ammatin ja teki sitten ns. kisällityön. Kisällityö saattoi olla vaikka kengät tai hattu, jolla lunastettiin ammattilaisen asema ammattikunnassa. Kisälli saattoi edetä mestariksi, joka oli alansa huippuammattilainen. Oltermanni oli kaupungin paras juustontekijä ja suutarimestari laadukkain kengäntekijä.

Vietämme tänään lakkiaisten ohella myös Suomen itsenäisyyspäivää. Itsenäisen valtion keskeisiä kansallissymboleja on nähtävissä ympärillämme. Meille rakas siniristilippu oli alun perin autonomian aikana Pietarin pursiseuran lippu. Tästä lipusta muotoutui Suomen valtiolippu kirjailija-historioitsija Sakari Topeliuksen toimesta 1860-luvulla.

Juhlan lopuksi laulettava Maamme-laulu esitettiin ensimmäistä kertaa ylioppilaiden kevätjuhlassa vuonna

1848. Laulun sanat ovat kansallisrunoilija Johan Ludvig Runebergin käsialaa. Vårt land eli Maamme-runo löytyy Runebergin kirjoittamasta Väinö Stoolin tarinoista, joka kertoo Suomen sodan ajasta ja suomalaisten sinnikkyudesta eli siitä kuuluisasta sisusta. Historia on siis jatkuvasti läsnä ajassamme ja antaa pohjaa myös monille koulu-uudistuksille.

Terveiset abiturienteille

Ja sitten päivän tärkeimpään teemaan - teihin hyvät abiturientit.

Heidi: sinulle on hyvin tärkeää cheertanssi harrastuksesi. Et ainoastaan kilpaile lajissasi, vaan myös valmennat muuramelaisia cheertanssi harrastajia sekä vedät lasten sportti- tarzankerhoa. Arvostan työtäsi.

Essi: olet rauhallinen ja tarmokas opiskelija. Paneutumisesi näkyi myös loistavana terveystiedon kokeen tuloksena.

Elsa: sinä olet kova kuntoilija ja pidät huolta itsestäsi. Koulukin meni erinomaisesti ja löysit itsesi. Nähdään taas Alivella.

Aava: olet aina iloinen ja ulospäinsuuntautunut nuori. Oli rohkea veto lähteä Mistral Boreal vaihtoon Ranskaan vieraaseen maahan. Selvisit siitäkin hienosti.

Nea: olit suvereeni Kisällin talousvastaava ja kanssasi oli ilo tehdä töitä. Vankkumaton englanninkielen taitosi takasi sen, että ulkomaalaisten vieraiden kanssa oli helppoa toimia

Miina: olet matemaattisesti lahjakas. Se

antaa sinulle hyvät pohjat ja valmiudet jatko-opintoihin. Löydät varmasti polkusi.

Aaro: sinulla on matemaattista ja kielellistä lahjakkuutta. Olit aina tukenani esittelemässä virtuaalidollisuus laitteita vieraillemme. Taiwanin opintomatkanne oli varmasti ikimuistoinen.

Emma: sinulla on hyvin laaja yleistieto. Omaat erinomaiset matemaattiset, kielelliset ja yhteiskunnalliset taidot. Niillä pääset vielä pitkälle.

Aino: meillä on yksi yhteinen ja rakas harrastus : koripallo. Paitsi, että sinä olet vienyt sen paljon pidemmälle kuin minä: pelaajana, valmentajana ja koripallotuomarina. Kunnioitan työtäsi lasten ja nuorten parissa.

Pauliina: olet matemaattisesti lahjakas ja erityisen tarkka, huolellinen ja vastuuntuntoinen nuori. Sinut tunnetaan rauhallisena, luotettavana ja tunnollisena. Kanssasi ei joudu pulaan.

Tulevistä ylioppilaista meille jäi siis hyvin myönteinen kuva. Teissä on monenlaisia osajia ja taitureita. Teissä on lukuisia urheilijoita, sinnikkaita puurtajia ja työmyyriä, kansainvälisiä tyyppejä ja kielineroja sekä monilahjakkuuksia. Käyttäkää noita taitoja eduksenne ja olkaa rohkeita. Kiitos teille kaikille näistä yhteisistä vuosista ja toivon menestystä jokaiselle elämässänne.

Oikein onnellista lakkiais- ja itsenäisyyspäivää kaikille!

AKI PUUSTINEN REHTORI
MUURAMEN LUKIO

Osallisuus

Ikääntyneiden digiosaamista tuetaan myös vuonna 2025

Muuramen kirjaston KIH-hankkeen syksy on ollut vauhdikas. Syyskauteen mahtui kirjaston kotipalvelun suunnittelutyön lisäksi paljon erilaisia tapahtumia, joihin Muuramen senioriväki osallistui kiitettävästi.

Syksyn aikana on ollut myös mahtavaa huomata, kuinka kiinnostuneita muuramelaiset ikäihmiset ovat olleet kehittämään osaamista esimerkiksi digiin liittyen. Yhdessä oppiminen on ollut antoisaa ja uudenlaiset tapahtumat on otettu avosylin vastaan.

Syyskaudella katsottiin Jyväskylän Ikääntyvien yliopistolta striimattavia digitietoiskuja neljän luennon verran ja jokaisella kerralla paikalle saapui paljon innokkaita kuulijoita. Vaikka luennot katsottiin etäyhteyden välityksellä niin paikalla oli jokaisella kerralla ainakin kaksi digineuvojaa, joille kävijät saivat luentojen lopuksi esittää itseään askarruttavia kysymyksiä aiheeseen liittyen.

Digitietoiskujen katsomista jatketaan myös kevätkaudella ja tietoiskut aloitetaan ti 7.1. digineuvoja **Hannun** pitämällä liveluennolla. Tiistaina 14.1. alkaa pyörimään digitietoiskujen etäkatso tuttuun tapaan.

Kirjasto pääsi järjestämään marras-

kuun alussa ohjelmaa Lähimmäisen kammarille, jossa **Minna Tuomainen** ja **Kaija musajunassa** -esitys hurmasi yleisön huumorillaan. Marraskuuhun mahtui myös rauhallista tunnelmaa, kun vyöhyketerapeutti **Sini Laukkanen** tuli pitämään kirjaston tiloihin äänimaljarentoutusta.

On ollut mahtavaa huomata, että muuramelaisilla ikäihmisillä on kiinnostusta hyvin erilaisiin tapahtumiin ja esimerkiksi äänimaljarentoutusta moni kokeili ensimmäistä kertaa.

Kevätkaudelle on tulossa taas monenlaista tapahtumaa ja lisäksi kirjaston kotipalvelu otetaan alkuvuoden aikana käyttöön. Tammikuun alussa vastataan kirjastokyselyssä esiin nousseeseen toiveeseen yhteislaulutilaisuuksista, kun **Eero** ja **Jussi** tulevat laulattamaan kirjastolle torstaina 9.1. Yhteislaulua on luvassa myös loppukeväästä. Suosittelemme seuraamaan ilmoittelua!

Kirjaston väki toivottaa oikein hyvää joulua ja onnea vuodelle 2025!

TEKSTI: REETTA TULLA

Muuramen kirjaston KIH-hankkeen lyhenne tulee sanoista "kirjastosta hyvinvointia ikäihmisille". Juttusarjassa kerrotaan hankkeen kuulumisista.

Muuramelaisen jakelu vuonna 2025

Muuramelaisen jakelu muuttuu ensi vuonna. Ilmoita kunnalle osoitteesi, jos jätät lehdetä. Lehden deadline aikaistuu ensi vuonna.

Muuramelainen ilmestyy vuonna 2025 pääosin keskiviikkoisin. Keväällä ilmestyy kahdeksan numeroa, syksyllä seitsemän.

Ensi vuonna lehden aineistopäivä, eli deadline aikaistuu. Muutos koskee lehden ilmoittajia ja muuta aineistoa toimitukselle tarjoavia tahoja. Heidän on jatkossa toimitettava lehteen laitettava aineisto jo ilmestymistä edeltävän viikon ensimmäisenä arkipäivänä kello 16 mennessä. **Huomattavaa että vuoden ensimmäinen lehti ilmestyy 15.1. ja sen aineistopäivä on heti loppiaisen jälkeen 7.1.2025.**

Valitettava muutos johtuu jakelijoiden, eli sekä Postin (osoitteellinen jakelu) että SSM:n (osoitteeton jakelu) tarpeesta saada painettu lehti jakelukeskuksiinsa nykyistä aiemmin. Lehti jaetaan Muuramen ja Kinkomaan postinumeroalueilla osoitteettomana jakeluna. Muut Muuramen alueen taloudet saavat lehden osoitteellisena jakeluna ilman kustannuksia.

Posti lakkauttaa osoitteettoman jakelunsa vuoden vaihteessa ja palvelu hankitaan vastedes SSM:ltä. Heidän jake-

lualueensa on hieman suppeampi. Noin sata taloutta ei tule saamaan lehteä osoitteettomassa jakelussa. He voivat hakea lehden kirjaston aulasta tai ilmoittaa jakelutietonsa lomakkeelle, joka avataan lehden verkkosivuille: https://www.muurame.fi/palvelut/muuramelainen/Pahoittelemme_tilannetta.

Muuramelaisen hintoihin on viimeksi tehty indeksikorotus kaksi vuotta sitten. Nyt ilmoitushintoihin on tehty painotuotteita koskevan kuluttajahintaindeksin mukainen 12 prosentin korotus. Hinnankorotus koskee myös tilaushintoja. Tilaushinta peritään niiltä, jotka tilaavat lehden kunnan ulkopuolelta.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

RYHMÄLIIKUNTA KEVÄT 2025

Lisätiedot: www.muuramensyke.fi / toimisto@muuramensyke.fi / 050 495 4725 voimassa 7.1.-27.4.2025

★★★ Ukkokumpoon mukaan kausimaksulla 86€, jumppokortilla tai kertamaksulla. Voroathon paikan ke pumppeihin myClubin kautta tai laittamalla viestiä toimistolle.

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
Ukkokumpu ★ 15.00-15.55 Rajala Elina F.	Bailatino 17.30-18.25 Rajalan sali Sari	FasciaMethod 11.00-11.55 Työväentalo Elina T.	Ryhti + Core 10.30-11.25 Työväentalo Vaihtuva ohjaaja	SykeJooga 17.30-18.45 Leikarin sali Jura	Pumppi 10.00-10.55 KK squash sali Emmi	Flowgymnastics 18.00-18.55 Rajalan sali Jenni
Lavis 17.45-18.40 Rajalan sali Sari	SykeVoima 18.30-19.15 Rajalan sali Maarit	Pumppi ★★★ 18.00-18.55 KK squash sali Vaihtuva ohjaaja	Kahvakuula 18.30-19.25 Mäk. koulun piha Vaihtuva ohjaaja	Kortit ovat myynnissä Sykkeen myClubissa!		
SykeTreeni 18.30-19.25 Kinkomaan koulu Emmi	Kehonhuolto klo 19.15-20 Rajalan sali Maarit	Zumba 18.00-18.55 Kinkomaan koulu Marja	Zumba 18.30-19.25 Kulttuurikeskus Petra	<p>Hinnat: Kausikortti 150€ / 130€ ei-työssäkäyvät 10 kr kortti sisätunneille 95€ / 78€ 15 kr kortti sisätunneille 120€ / 107€ 10 kr kortti ulkotunneille 75€ 15 kr kortti ulkotunneille 100€ Lisäksi jäsenmaksu 25€/kalenterivuosi</p> <p>Kertamaksu 12€ / 10€</p> <p>Ajantasaisin tieto mahdollisista tuntimuutoksista aikuisliikkujiin WhatsApp-ryhmässä. Pyydä liittymistä ryhmään laittamalla viestiä: 050 495 4725</p>		
Kahvakuula 18.30-19.25 Mäk. koulun piha Vaihtuva ohjaaja	Pilates 18.15-19.10 Rajalan sali Kirsti	Pilates 18.15-19.10 Rajalan sali Kirsti	Shuffle 19.00-19.55 Rajalan sali Jansku			
Pilates klo 18.45-19.40 Rajalan sali Elina T.	Äänimaljakyöpö 19.15-19.45 Rajalan sali Kirsti	Äänimaljakyöpö 19.15-19.45 Rajalan sali Kirsti		<p>Kortit ovat myynnissä Sykkeen myClubissa!</p> <p>FlowGymnastics® -laulusseuran voimistelu-</p> <p>FASCIA M</p> <p>ZUMBA fitness</p> <p>Lavis®</p> <p>TÄHTISEURA AKUURET</p> <p>VOIMISTELU</p>		

Kalenteria tukemassa:

GRAFITEAM
KAIKKEA MAINOSTAMISEEN

Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Tunneillemme ovat tervetulleita kaikki yli 15v. Kysy maksutonta 2x kokeilukorttia toimistolta.

PERUS-
TREENI

TEHO-
TREENI

TANSSI-
TREENI

KEHON-
HUOLTO

Huom.
Lasten ja nuorten harrasteryhmien ilmoittautuminen on käynnissä www.muuramensyke.fi

Muuramen perhekeskus toivottaa kaikille oikein Hyvää joulua ja Uutta vuotta 2025!

Lämmin kiitos kuluneesta vuodesta perhekeskustoiminnassa mukana olleille. Yhdessä teemme hyvää arkea kaikille!

Toiminnassa joulutauko
ajalla 20.12.2024-6.1.2025

Ajankohtaiset tiedot löydät:
[@muuramenperhekeskus_hyvaks](http://www.hyvaks.fi/asiointi/muuramen-perhekeskus)

Muuramen kirjaston väki kiittää kuluneesta vuodesta ja toivottaa iloista joulun aikaa ja hyvää uutta vuotta!

www.muurame.fi

LIKKUVA
Muurame

KÄYTTÖVUOROT

Tekojää 2024-2025

KELLO	MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU	
7.00–9.00	Jään huolto	Jään huolto	Jään huolto	Jään huolto	Jään huolto			
9.00–9.30	Koulun käyttöaika	Koulun käyttöaika	Koulun käyttöaika	Koulun käyttöaika	Koulun käyttöaika			
9.30–10.00	9–16	9–16	9–16	9–16	9–16			
10.00–10.30						Jään huolto 10–11	Jään huolto 10–11	
10.30–11.00	Koulujen lomapäivinä (ma–pe)							
11.00–11.30	Mailaton luistelu	Mailaton luistelu	Mailaton luistelu	Mailaton luistelu	Mailaton luistelu	Mailaton luistelu	MLL	
11.30–12.00	11–13	11–13	11–13	11–13	11–13	11–13	11–12	
12.00–12.30							Mailaton luistelu 12–13	
12.30–13.00								
13.00–13.30	Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	
13.30–14.00	13–16	13–16	13–16	13–16	13–16	13–14	13–14	
14.00–14.30						Jään huolto 14–15	Jään huolto 14–15	
14.30–15.00								
15.00–15.30						Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	
15.30–16.00						15–17	15–17	
16.00–16.30	Jään huolto	Jään huolto	Jään huolto	Jään huolto	Mailaton luistelu			
16.30–17.00	16–17	16–17	16–17	16–17	16–18			
17.00–17.30	Mailaton luistelu	Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	Mailaton luistelu		Mailaton luistelu	Mailaton luistelu	
17.30–18.00	17–18:30	17–18	17–18	17–18:30		17–18	17–18	
18.00–18.30		Mailaton luistelu	Muuramen kaukalopalloilijat		Mailallinen luistelu	Mailallinen luistelu	Muuramen kaukalopalloilijat	
18.30–19.00	Mailallinen luistelu	18–19	18–20	Mailallinen luistelu	18–20	18–20	18–20	
19.00–19.30	18:30–20	Mailallinen luistelu		18:30–20				
19.30–20.00		19–20						

**MUSIIKKILEIKKIKOULUN
KEVÄÄN RYHMIIN
ILMOITTAUTUMINEN
ON AVOINNA!**

Musiikkileikkikoulu – muskari Perhekeskuksella, os. Virastotie 5.

Kevätlukukausi alkaa 14.1.2025 - ryhmät täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, myös varasijalta pääsee usein mukaan.

Musiikkileikkikoulussa lapset tutustuvat musiikin maailmaan elämyksellisen ja kokonaisvaltaisen kokemisen kautta. Tunneilla lauletaan, leikitään, soitetaan ja liikutaan musiikin mukaan sekä kuunnellaan musiikkia. Samalla tuetaan lapsen luovaa ilmaisua sekä sosiaalista ja emotionaalista kehitystä. Perheryhmissä (vauva- ja taaperoryhmät) lasten ja vanhempien vuorovaikutuksella on tärkeä rooli.

Vauvaryhmä 3 kk–1 v (lapsi aikuisen kanssa) ti klo 14.30–15.15
Herätellään vauvan aisteja soittamalla, loruillemalla, laulamalla ja liikkumalla.

Taaperoryhmä 1 v (lapsi aikuisen kanssa) ti klo 15.30–16.15

Taaperoryhmä 2 v (lapsi aikuisen kanssa) ti klo 16.30–17.15
Harjoitellaan musisointia ja yhdessä tekemistä lapsen kokonaisvaltaista kehitystä tukien.

Musiikkileikkiryhmä 3–4 v ti klo 17.25–18.10
Musisoidaan ja tutustutaan musiikin peruselementteihin (rytmi, melodia, harmonia jne.) leikin avulla sekä soiton alkeisiin.

Soittoryhmä 5–6 v ti klo 18.15–19.00
Tutustutaan erilaisiin soittimiin ja musiikin peruselementteihin soittamalla, laulamalla ja liikkumalla.

Syys- ja talvilomalla ei ole opetusta. Lukukausimaksut 70 e 45 minuuttia.

Huom! Kokoon-tumisen kellonaikoihin voi tulla vielä tarkennuksia.

Ilmoittaudu mukaan: muurame.fi/musiikki

Lisätietoja johanna.pitkala@muurame.fi / 050 595 3621

KULTTUURIN
Muurame

Järjestöt ilmoittavat

Rannankylän Kyläyhdistys ry. Syyskyläkokous 20.12.2024 klo 18:00 Muuramen Shellillä Esillä sääntömääräiset asiat. Tervetuloa.

Eläkeliitto Eläkeliiton Muuramen yhdistys ry. To 16.1.2025 Kaikille avoin ja maksuton Digiä enemmän elämään -koulutus seurakuntakodilla, Sanantie 5. Klo 9–12 aloittelijoille ja klo 13–16 enemmän digiä käyttäneille. Ilmoittautumiset to 9.1.2025 mennessä sirkka.matilainen@gmail.com tai 045 604 0329. Seurapelit jatkuu ti 7.1.2025 klo 15 ja Bocchia ke 8.1. klo 12.30 Ns-talolla. Rauhallista joulunaikaa ja Hyvää Uutta Vuotta kaikille jäsenille!

Muuramen seniorit ry. Senioriklubilla vietetään ke 8.1. klo 13 "kuusen kaatajaisia" Mannatuvalta. Pullakahvit 5 €. Tervetuloa! Seniorit toivottavat kaikille hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta.

UIMAHALLIN AUKIOLOAJAT

3.12.2024 ALKAEN

Ma, ti, to klo 14–20.30

Ke klo 6–20.30

Pe klo 6–8 + 14–20.30

La-su klo 12–17.30

Kassa/lipunmyynti sulkeutuu tuntia aiemmin.

KUNTOSALI 3.12.2024 ALKAEN

Sarjarannekkeella joka päivä klo 6–21.30

Kertaliput uimahallin kassan aukioloaikoina.

UIMAHALLIN POIKKEUSAUKIOLOAJAT

6.12. klo 12–17.30

23.12. klo 10–15 (joulusauna)

24.–26.12. SULJETTU

27.–30.12. klo 12–17.30

31.12.–1.1.2025 SULJETTU

2.–6.1.2025 klo 12–17.30

Kuulutukset

KUULUTUS

Muuramen valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 7.10.2024 **Korttelin 136 asemakaavamuutoksen** (§ 105).

Kaavaa koskeva valtuuston hyväksymispäätös on lainvoimainen ja asemakaava tulee voimaan tällä kuulutuksella.

Muuramessa 18.12.2024
MUURAMEN KUNTA
KUNNANHALLITUS

www.muurame.fi/kuulutukset

KUULUTUS

Muuramen kunta ilmoittaa **Niittyahon asemakaavan osittaisen kumoamisen vireille tulosta, vtg ja Teollisuustien risteysalue.**

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on julkisesti nähtävillä Muuramen kirjastossa asiakaspalveluaikoina (os. Virastotie 8) 18.12.2024–10.1.2025 välisenä aikana.

Kaavahankkeesta voi nähtävillä olon aikana esittää kirjallisen mielipiteen, jotka tulee osoittaa elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunnalle info@muurame.fi tai osoitteeseen PL 1, 40951 Muurame.

Lisätietoa kaavoista osoitteesta www.muurame.fi/vireilla-olevat-kaavat sekä kaavoitusjohtaja, puh 040 143 4558 ja kaavoitusassistentti, puh. 040 190 8596.

Muuramessa 18. joulukuuta 2024

MUURAMEN KUNTA
Elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta

www.muurame.fi/kuulutukset

KUULUTUS

Jätetaksa ja TSV-jätetaksa 1.1.2025 alkaen

Jyväskylän seudun jätelautakunta on hyväksynyt 28.11.2024 vuoden 2025 alussa voimaan tulevan jätetaksan ja TSV-jätetaksan. Jätetaksa sisältää kiinteistöittaisen jätehuollon maksut Jyväskylän kaupungissa sekä Laukaan, Muuramen ja Toivakan kunnissa sekä Mustankorkea Oy:n lajittelupihan ja Laukaan pienjäteaseman vastaanottohinnat. TSV-jätetaksa sisältää kunnan toissijaisen vastuun perusteella tarjottavien jätehuoltopalveluiden maksut kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Taksa-asiakirjat ovat **nähtävillä 10.1.2025 saakka osakaskuntien ja jätelautakunnan verkkosivuilla.**

Päätökseen **saa hakea muutosta** jätelain 137 §:n mukaan **valittamalla kirjallisesti 10.1.2025 mennessä** Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (osoite Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA) siten kuin kuntalaissa säädetään.

Lisätietoa: Saana Minkkinen, puh. 040 648 8200
Jyväskylän seudun jätelautakunta

Jyväskylän seudun
JÄTELAUTAKUNTA

Kevät 2025
13.1.–27.4., ei vko 9

Aallottaren ohjatut ryhmät

Maanantai

Klo 9–10 Kuntosali suljettu (siivous)

Klo 12–12.45 Päiväjoutilaat -vesijumppa

Klo 12.45–13.30 Erityisuinti

Klo 12.30–13.30 K75-kuntosali

Ryhmät kausimaksulla, iltavesijumppat myös 2 € ohjausmaksulla.

Aamuvesijumppa ilman ohjausmaksua.

Ilmoittautuminen ryhmiin alkaa to 19.12. klo 12.

Ilmoittautumiset, hinnat ja ryhmien kuvaukset:

www.muurame.fi/uimahalli

Lisätietoa liikunnanohjaajilta p. 014 659 662

Tiistai

Klo 13–14 TULES-kuntosali
Ulkopuolinen ohjaaja

Klo 15–15.30 Vesikerho

Klo 15.30–16 Vesitekniikka

Klo 17–17.45 & 17.45–18.30 Vesileikki

Klo 17.15–18 Kansalaisopisto: Vesijumppa
Ulkopuolinen ohjaaja

Klo 19–19.30 Tehovesijumppa

Klo 20–21.30 Kansalaisopisto: Kuntosali
Ulkopuolinen ohjaaja

Keskiviikko

Klo 12.30–13.30 & 13.45–14.45 Seniorikuntosali

Klo 16–16.45 & 16.45–17.30 Vesipeuhu

Klo 18–19 Aikuisten liikuntakerho

Lahjavinkki!

Osta Aallottaren lahjakortti

joululahjaksi!

Torstai

Klo 13–13.45 Seniorivesijumppa

Klo 16–16.45 & 16.45–17.30 Vesileikki

Klo 18–19 Aikuisten kuntosali

Klo 19.15–19.45 Vesitreeni

Perjantai

Klo 8–8.30 Aamuvesijumppa

Klo 17–17.45 & 17.45–18.30 Vesipeuhu

Lauantai

Klo 9.30–10.15 Aikuisten uintikurssit

Klo 10–10.45 Vesileikki

Klo 10.45–11.30 Vesivoima

Sunnuntai

Klo 9.30–10.15 & 10.15–11 Perheuinti

Klo 10.15–10.45 Vesikerho

Klo 11–11.45 Vesipeuhu

Aallotar
UIMAHALLI & KUNTOSALI

LIKKAUVA
Muurame

Muuramen terveystieteiden ajanvaraus- ja päivystysnumero

arkisin klo 8–18 p. 014 2662 791

Muuramen hammashoitola

arkisin klo 8–16 p. 014 266 2743

hyvaks.fi/asiointi/kunnat/muurame

**Muuramen terveysasema,
Virastotie 10,
40950 Muurame**

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

MUURAMELAINEN

Muuramen kunnan tiedotuslehti. Ilmestyy keski-
viikkoisin 15 nroa/vuosi. Lehti jaetaan ilmaiseksi
jokaiseen talouteen Muuramessa. Seuraava lehti
ilmestyy 15.1., **painovalmiit ilmoitusaineistot jätet-
tävä 7.1. mennessä.** Tilaushinta Muuramen ulko-
puolelle 43,10 € + alv. 10 %. Painosmäärä 5 200 kpl.

PL 1, Virastotie 8, 40951 Muurame
p. 014 659 611 (vaihde)

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja: Anssi Koskinen
anssi.koskinen@muurame.fi
p. 040 584 5212

Ilmoitukset ja sivunvalmistus: Pekka Sell
p. 050 514 5410,
Ilmoitusvaraukset vastaanotetaan sähköpostilla:
pekka.sell@muurame.fi

PAINOPAIKKA JAKELU
Lehtispäät Oy, Varkaus Posti Group Oyj

www.muurame.fi/muuramelainen

MUURAME

Muuramen kunta
Virastotie 8, PL 1, 40950 Muurame
vaihde p. 014 659 611

Kunnanvirasto ja sosiaalitoimisto
(Kelan asiointipiste)
ovat avoimena ma–pe klo 9–15

Kunnanviraston infopiste p. 014 659 660
Sosiaalitoimiston info p. 014 659 957

www.muurame.fi • info@muurame.fi

IKÄIHMINEN

kaipaatko opastusta
tietokoneen ja
mobiililaitteiden käytössä?

Opastusta Muuramen kirjastossa TORSTAISIN klo 13–15

Voit opetella tekstinkäsittelyn, sähkö-
postin, pankkiasioinnin ja verkossa
surffailun ensiaskeleita. Ohjaajana
toimivat koulutetut vertaisoppaat.

**VARAA AIKA kirjaston asiakaspalvelusta
tai soittamalla kirjastoon 014 659 754.**

Kelan asiointipiste

KELAn asiointipiste sijaitsee
Muuramen kunnan virastotalon
hallinto-osastolla. Asiointi-
pisteelle voi jättää KELAn hake-
muksia ja liitteitä ja ne postitetaan
edelleen KELAan. Asiointi-
pisteeltä saa KELAn esitteitä ja
lomakkeita ja siellä voi käyttää
KELAn verkkopalvelua (tulostaa
hakemuksia). HUOMIO! Asiointi-
pisteellä ei ole KELAn etäasiointi-
yhteyttä eikä pisteeltä saa tukia
koskevaa neuvontaa.

**Joulun ja uuden vuoden aikaan
on seuraavia poikkeuksia
asiakaspalveluajoissa:**

Ma 23.12. asiakaspalvelu klo 11–16

Ti-To 24.–26.12. vain omatoimi

Ti 31.12. asiakaspalvelu klo 11–16

Ke 1.1. vain omatoimi

Ma 6.1. vain omatoimi

Omatoimikirjastojen ajantasaiset
aukioloajat osoitteessa
keski.finna.fi

Omatoimikirjastoon pääset kirjasto-
kortin numerolla ja PIN-koodilla.
Ongelmatilanteissa ota yhteyttä
pääkirjastoon asiakaspalveluaikoina.

Kirjastoauton pysäkit Muuramessa:

Niittyahon koulu ma klo 9.15–10.15
Isolahden koulu to 9.15–10.00

HUOM! Kirjastoautot ajavat vain
kouluvuoden ajan

Virastotie 8, 40950 Muurame
www.muurame.fi/kirjasto
www.keski.finna.fi
kirjasto@muurame.fi
p. 014 659 754
Kirjasto somessa:

”Joulua juhlii maa,
välkkyvät kynttilät.
Riemuin kellot kuuluttaa
juhlaa korkeaa...”

Joulun iloa ja valoa
sekä kaikkea hyvää
vuodelle 2025!

Toivottaa, Tiina Mikkola

**Ystävää hyvää relax jo vähän.
Pysähdy hetkeksi vaikkapa tähän.**

**Jouluna turha on höösätä suotta,
sitähän kerkeää pitkin vuotta.**

**Teetpä sinä sitten tuota tai tätä,
joulun aika ei tulematta jätä.**

**Unohda siis turhat kiireet ja juoksut,
istahda nauttimaan tunnelma ja tuoksut.**

**HYVÄÄ JOULUA TOIVOTTAEN,
Jani Kokko**

Lue lisää

Säästöpankki Sinetin talletustarjous:

TALLETUSKORKO JOPA

3,75%*

**Korkotarjous voimassa 20.12.2024 asti. Ilmoitettu korko on
vuotuinen korko. Tarjouksen vähimmäistalletus on 10 000 € ja
talletusaika 12 kk.**

Lue tarjouksen tarkemmat ehdot ja jätä yhteydenottoopyyntö osoitteessa:

saastopankki.fi/sinettisp/talletustarjous

Voit varata ajan myös **soittamalla p. 0100 5252 (pvm/mpm)**

***Saat 6 kk tai 12 kk määräaikaiselle talletukselle 3,00 %:n vuotuisen
koron. Jos haluat tehdä samansuuruisen sijoituksen sinulle sopivaan
Säästöpankin Sijoitusratkaisuun (pl. Säästöpankki Lyhytkorko -rahasto)
maksamme talletuksellesi 3,75 %:n vuotuisen koron. Rahastoja hallinnoi
Sp-Rahastoyhtiö Oy.**

Sinetti
Säästöpankki

Värit ja ketju vaihtui, mutta miehet ja palvelu pysyy ja paranee!

Meiltä muun muassa:

- ☑ Kaikkien automerkkien huollot ja korjaukset
- ☑ 3 vuoden takuu varaosille
- ☑ Ohjainlaite-diagnoosit
- ☑ Sijaisauto huollon ajaksi
- ☑ 12kk korotonta maksuaikaa

Auton huollot ja korjaukset nopeasti, sujuvasti ja hyvällä palvelulla!

autopalvelu
MARKKO

MEILTÄ MYÖS
24H-HINAUS- JA
TIEPALVELU!
puh. 040 826 2740

Mekonomen Muurame
Autopalvelu Markko
Punasillantie 6
puh. 040 775 3451
sähköposti: info@autopalvelumarkko.fi

Mekonomen
Autohuolto

MYYDÄÄN

VILLASUKKIA

naisille, miehille ja lapsille
Kinkomaalla.

Sirpa, p. 041 5436335

MYYDÄÄN/VUOKRATAAN

Muuramentie 35 C
AUTOPAikka-TAI
KATOSPAAKKAOSAKe.
Max pituus n.10 m.
puh. 0400 640266

**KOTIMAISET
KAUNIIT
JOULUKUUSET
löydät
Tervämäestä!**

14.-23.12.
Tiaisentie 4
Klo 10-18

Tiedustelut
p. 040 1411451

JALKOJENHOITOA koti- ja laitospöynteinä

www.varpahat.fi
p. 045 7832 7996
Henna Vihanto
Jalkojenhoidon At,
Sairaanhoidtaja

VUOKRATTAVANA

**MUURAMESSA
KAKSIO 49m²**
2 h, kk, pesuh, sauna, parveke
p. 0503225231

Kuka se muuramelaiset kodit tuntee, jos ei toinen muuramelainen! Kutsu minut arviokäynnille.

Marketta Tulla
Kiinteistönvälittäjä,
LKV, KiAT
Kiinteistönvälitys
Tanja Heinonen Oy LKV
045 6056 140
marketta.tulla@spkoti.fi

Sp-Koti

Välityspalkkio 4,96 % tai sop. mukaan,
min. 3000 € sis. alv. 24 %

MUURAMELAINEN

Seuraava lehti ilmestyy ke 15.1.

Painovalmiit aineistot
7.1. mennessä:
pekka.sell@muurame.fi

Rauhallista joulunaikaa!

Keski-Suomen Elokvakeskus & MUURAME

KINO METSO MUURAME

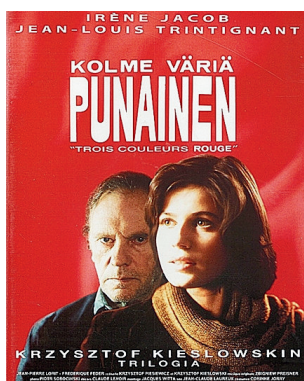
MUURAMESALI TAMMIKUU 2025

KE 8.1. KLO 15.30 | K7 | 14,50€/12,50€

KE 8.1. KLO 18.00 | K7 | 14,50€/12,50€

TO 9.1. KLO 15.30 | K12 | 5€

TO 9.1. KLO 18.00 | K7 | 12,50€

INFO & LIPUT ENNAKKOON: WWW.KSEK.FI/KINO-METSO
LIPUT OVELTA ALKAEN 30 MIN ENNEN NÄYTÖSTÄ

Muuramen Kukka- ja
Hautustoimisto
Kannel

Kukkia myös kotiin kuljetettuna!
Virastotie 2, alapiha

040 135 4060 / Kukkakauppa
040 654 1524 / Hautauspalvelut

Lukupiiri

Muuramen kirjastossa
keskiviikkona 15.1.
klo 18.00

Kirjana
Kyung-sook Shin:
Hovitanssija

Tervetuloa!

Meidän
KIRJASTO

VESILAITOKSEN VIKA- JA HÄIRIÖILMOITUKSET:

ma-to 7-15 ja pe 7-13.30
Jari Oksman 050 303 4260
Muina aikoina päivystys:
0400 737 988

MUURAME

Muuramen Eränkävijät ry toivottaa maanvuokraajille ja yhteistyökumppaneille oikein rauhallista joulunaikaa sekä onnellista uutta vuotta 2025!

Joulutervehdyksiin
varaamamme varat ohjataan
Muuramen seurakunnan
Diakonian joulukeräys
2024:een.

kansanedustaja
tavattavissa

Ville
VÄYRYNEN

LA 21.12. klo 12-13
MUURAMEN CAFFITELLASSA
Tervetuloa glögille ja tortulle

KOKOUMUKSEN
EDUSKUNTARYHMÄ